

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
YVES BOT
föredraget den 17 september 2015¹

Förenade målen C-659/13 och C-34/14

C & J Clark International Ltd (C-659/13)

mot

**The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs
(begäran om förhandsavgörande från First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Förenade kungariket))**

och

Puma SE (C-34/14)

mot

Hauptzollamt Nürnberg

(begäran om förhandsavgörande från Finanzgericht München (Tyskland))

”Begäran om förhandsavgörande — Dumpning — Giltigheten av förordning (EG) nr 1472/2006 —
Import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Kina och Vietnam”

1. I de aktuella målen har domstolen ombetts att slå fast huruvida rådets förordning (EG) nr 1472/2006 av den 5 oktober 2006 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam och om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import² ska ogiltigförklaras, bland annat på grund av att Europeiska kommissionen inte prövade ansökningarna från exporterande tillverkare i Kina och Vietnam om att beviljas marknadsekonomisk status. Domstolen ska även ta ställning till vilka konsekvenser en sådan ogiltighet skulle medföra.

I – Tillämpliga bestämmelser

A – *Internationell rätt*

2. Avtalet om tillämpning av artikel VI i det allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (WTO-GATT 1994)³ finns i bilaga 1 A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO)⁴.

1 — Originalspråk: franska.

2 — EUT L 275, s. 1 (nedan kallad den omtvistade förordningen).

3 — EGT L 336, 1994, s. 103; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 105 (nedan kallat antidumpningsavtalet).

4 — Avtal undertecknat i Marrakech den 15 april 1994 och godkänt genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3).

3. I artikel 6.10 i antidumpningsavtalet anges följande:

”Som regel skall myndigheterna fastställa individuella dumpningsmarginaler för varje känd berörd exportör eller tillverkare av varan i fråga. När antalet exportörer, tillverkare, importörer eller varuslag är så stort att ett sådant förfarande blir ohanterligt, får myndigheterna begränsa sin prövning antingen till ett rim[li]gt antal berörda parter eller varor genom ett statistiskt representativt urval grundat på uppgifter som myndigheterna har tillgång till vid tiden för urvalet, eller till den störs[t]a andel av exporten från landet i fråga som rimligen kan undersökas.”

4. Artikel 9.2 i avtalet har följande lydelse:

”När en antidumpningstull införs för en vara, skall den i varje enskilt fall tas ut med vederbörligt belopp på ett icke-diskriminerande sätt för all import av sådan vara, oavsett ursprung, som befins vara dumpad och förorsaka skada, utom för import från leverantörer som lämnat prisåtaganden vilka accepterats enligt villkoren i detta avtal. Myndigheterna skall namnge leverantören eller leverantörerna av den berörda varan. Om flera leverantörer från samma land berörs och det är ogörligt att namnge alla får myndigheterna istället namnge det berörda leverantörslandet. Om flera leverantörer från mer än ett land berörs, får myndigheterna antingen namnge alla berörda leverantörer eller om detta är ogörligt, alla berörda leverantörsländer.”

B – Unionsrätt

1. Tullkodexen

5. I artikel 236 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen⁵ föreskrivs följande:

”1. Import- eller exporttullar skall återbetalas i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2.

Import- eller exporttullar skall efterges i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen bokfördes inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2.

Ingen återbetalning eller eftergift skall beviljas när de omständigheter som medförde betalning eller bokföring av ett belopp som inte var det som lagligen skulle betalas är en följd av en medveten handling av den person det gäller.

2. Import- eller exporttullar skall återbetalas eller efterges på ansökan som inges till vederbörande tullkontor inom en tid av tre år från den dag då gäldenären underrättades om tullbeloppet.

Denna tid skall förlängas om den person det gäller framlägger bevis på att han var förhindrad att inge sin ansökan inom nämnda tid på grund av oförutsebara omständigheter eller force majeure.

Om tullmyndigheterna inom denna tid själva upptäcker att någon av de situationer som beskrivs i punkt 1 första och andra stycket föreligger, skall de på eget initiativ återbetala eller efterge tullbeloppet.”

⁵ — EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4 (nedan kallad tullkodexen).

2. Grundförordningen

6. Rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen⁶ syftar till att införliva de antidumpningsregler som finns i antidumpningsavtalet. För det syftet fastställer grundförordningen regler om bland annat beräkning av dumpningsmarginalen, förfaranden för att inleda och genomföra undersökningen, införande av provisoriska och slutgiltiga åtgärder, antidumpningsåtgärdernas varaktighet och översyn av antidumpningsåtgärder.

7. I artikel 1 i grundförordningen föreskrivs följande:

”1. En antidumpningstull får tillämpas på alla dumpade produkter vilkas övergång till fri omsättning inom gemenskapen vållar skada.

2. En produkt skall anses vara dumpad om exportpriset till gemenskapen är lägre än det jämförbara pris som en likadan produkt betingar vid normal handel i exportlandet.

...”

8. I artikel 2 i grundförordningen anges följande:

”A. NORMALVÄRDE

1. Normalvärdet skall vanligtvis grundas på de priser som oberoende kunder i exportlandet har betalat eller skall betala vid normal handel.

Om exportören i exportlandet inte tillverkar eller säljer den likadana produkten får dock normalvärdet fastställas på grundval av andra försäljares eller producenters priser.

Priser mellan parter som förefaller att vara förbundna med varandra eller att sinsemellan tillämpa ett kompensationsarrangemang får anses utgöra priser vid normal handel och användas för att fastställa normalvärdet endast om det fastställs att de inte påverkas av förhållandet mellan parterna.

I syfte att bestämma om två parter är förbundna med varandra får hänsyn tas till definitionen av närstående parter i artikel 143 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för [förordning nr 2913/92⁷].

2. Normalvärdet skall i allmänhet fastställas på grundval av försäljningen av den likadana produkten, avsedd för förbrukning på hemmamarknaden, om försäljningsvolymen utgör minst 5 % av försäljningsvolymen till gemenskapen av produkten i fråga.

Det är dock tillåtet att utgå från en lägre försäljningsvolym om till exempel de uttagna priserna anses vara representativa för den berörda marknaden.

3. Om försäljning av den likadana produkten vid normal handel inte förekommer eller är otillräcklig, eller om försäljningen på grund av den särskilda marknadssituationen inte möjliggör någon riktig jämförelse, skall normalvärdet för den likadana produkten beräknas på grundval av produktionskostnaden i ursprungslandet jämte ett skäligt belopp för att täcka försäljnings- och administrationskostnader, andra allmänna kostnader samt vinst, eller på grundval av exportpriserna

6 — EGT L 56, s. 1, och rättelse i EGT L 263, 2000, s. 34. Förordningen i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2117/2005 av den 21 december 2005 (EUT L 340, s. 17) (nedan kallad grundförordningen).

7 — EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1.

vid försäljning vid normal handel till ett lämpligt tredje land, förutsatt att dessa priser är representativa. En särskild marknadssituation för den berörda produkten kan anses förekomma på det sätt som avses i föregående mening bl.a. när priserna är onaturligt låga, när det förekommer omfattande byteshandel eller när icke-kommersiella förädlingsförfaranden förekommer.

4. Försäljning av den likadana produkten på exportlandets hemmamarknad eller export till tredje land till priser under summan av tillverkningskostnader per enhet (fasta och rörliga), försäljnings- och administrationskostnader och andra allmänna kostnader får på grund av priset anses icke utgöra normal handel och får vid fastställandet av normalvärdet förbigås endast om det fastställs att sådan försäljning äger rum i betydande mängder under en längre tid och till priser som inte medger att full kostnadstäckning nås inom rimlig tid.

Om de priser som vid tidpunkten för försäljningen ligger under kostnaderna är högre än de vägda genomsnittliga kostnaderna för undersökningsperioden, skall sådana priser anses innebära att kostnadstäckning nås inom rimlig tid.

Med 'en längre period' förstås normalt ett år, men under inga omständigheter mindre än sex månader, och försäljning som ligger under kostnaderna per enhet skall anses ha skett i betydande omfattning inom en sådan period när det fastställs att det vägda genomsnittliga försäljningspriset är lägre än den vägda genomsnittliga kostnaden per enhet, eller om omfattningen av försäljning till priser under kostnaden per enhet motsvarar minst 20 % av den försäljningsvolym som utgör underlag för fastställande av normalvärdet.

5. Kostnaderna skall normalt beräknas på grundval av bokföringen för den part som är föremål för undersökningen, under förutsättning att bokföringen överensstämmer med det berörda landets allmänt erkända bokföringsprinciper och att det visas att den på ett rimligt sätt återspeglar kostnaderna i samband med produktion och försäljning av den undersökta produkten. Om kostnaderna i samband med produktion och försäljning av den undersökta produkten inte på ett rimligt sätt återspeglas i den berörda partens bokföring, skall dessa kostnader justeras eller fastställas på grundval av kostnaderna för andra tillverkare eller exportörer i samma land eller, om sådana uppgifter inte finns tillgängliga eller inte kan användas, på någon annan skälig grund, inbegripet uppgifter från andra representativa marknader.

Bevis som framläggs för kostnadsfördelning skall beaktas, under förutsättning att det kan visas att en sådan fördelning använts tidigare. I avsaknad av en lämpligare metod skall kostnaderna i första hand fördelas på grundval av omsättningen. Kostnader skall på ett lämpligt sätt justeras för extraordinära kostnader som gynnar framtida och/eller pågående tillverkning om dessa inte redan återspeglas i kostnadsfördelningen enligt detta stycke.

Om kostnaderna för en del av perioden för kostnadstäckning påverkas av användningen av nya produktionsanläggningar vilka kräver ytterligare större investeringar och av lågt kapacitetsutnyttjande, vilka faktorer är en följd av verksamhet i inledningsskedet som äger rum inom eller under en del av undersökningsperioden, skall de genomsnittliga kostnaderna för inledningsskedet vara de som enligt de nyss nämnda fördelningsreglerna tillämpas vid slutet av ett sådant skede och skall för perioden i fråga inbegripas på den nivå i de vägda genomsnittskostnader som avses i punkt 4 andra stycket. Inledningsskedets längd skall bestämmas i förhållande till den berörda producentens eller exportörens omständigheter, men skall inte vara längre än en lämplig inledande del av perioden för kostnadstäckning. Vid denna justering av kostnaderna under undersökningsperioden skall uppgifter som avser ett inledningsskede som sträcker sig utöver den perioden tas i beaktande under förutsättning att de överlämnats före kontrollbesöken och inom tre månader efter det att undersökningen inleddes.

6. Beloppen för försäljnings- och administrationskostnader, andra allmänna kostnader samt vinst skall baseras på faktiska uppgifter om exportörens eller producentens tillverkning och försäljning av den likadana produkten vid normal handel. När sådana belopp inte kan fastställas på denna grundval, kan beloppen fastställas på grundval av

- a) det vägda genomsnittet för de faktiska belopp som har fastställts för andra exportörer eller producenter som är föremål för undersökning avseende produktion och försäljning av den likadana produkten på hemmamarknaden i ursprungslandet,
- b) den berörda exportörens eller producentens faktiska kostnader för produktion och försäljning av produkter vid normal handel inom samma generella produktkategori på hemmamarknaden i ursprungslandet,
- c) någon annan rimlig metod, under förutsättning att det fastställda tillägget för vinst inte överstiger den vinst som andra exportörer eller producenter normalt får vid försäljning av produkter inom samma generella produktkategori på hemmamarknaden i ursprungslandet.

7.

- a) I fråga om import från länder utan marknadsekonomi ... skall normalvärdet bestämmas på grundval av priset eller det konstruerade värdet i ett tredje land med marknadsekonomi eller priset från ett sådant tredje land till andra länder, inbegripet gemenskapen, eller om detta inte är möjligt, på någon annan skälig grund, exempelvis det pris som faktiskt betalas eller skall betalas i gemenskapen för den likadana produkten, vid behov vederbörligen justerat för att inbegripa en skälig vinstmarginal.

...

- b) I fråga om antidumpningsundersökningar rörande import från Folkrepubliken Kina, Vietnam ... skall normalvärdet bestämmas i enlighet med punkterna 1–6, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare som omfattas av undersökningen och i enlighet med de kriterier och förfaranden som anges i punkt c visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkaren eller tillverkarna i samband med produktion och försäljning av den berörda likadana produkten. Om så inte är fallet skall de regler som anges i punkt a tillämpas.

- Ett krav enligt led b måste göras skriftligen och innehålla tillräcklig bevisning [för] att tillverkarna är verksamma under marknadsmässiga förhållanden, vill säga om
- företagens beslut om priser, kostnader och insatsvaror, exempelvis vad gäller råmaterial, kostnader för teknik och arbetskraft, produktion, försäljning samt investeringar, fattas som svar på marknadssignaler som återspeglar utbud och efterfrågan och utan ett större statligt inflytande i detta hänseende, och kostnader för de viktigaste insatsvarorna återspeglar i stort sett marknadsvärden,
- företagen har en enda uppsättning räkenskaper som är föremål för en självständig revision i överensstämmelse med internationella redovisningsnormer och som tillämpas för alla ändamål,
- företagens tillverkningskostnader och ekonomiska situation inte är föremål för betydande snedvridningar till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet, särskilt vad gäller avskrivning av tillgångar, andra nedskrivningar, byteshandel och betalning genom skuldavskrivning,

- de berörda företagen omfattas av lagar om konkurser och ägandeförhållanden som garanterar rättssäkerhet och stabila villkor för företag, och
- valutaomräkning sker till marknadskurser.

Beslut om tillverkare uppfyller ... kriterier[na] skall fattas inom tre månader efter det att undersökningen har inletts, efter särskilt samråd med rådgivande kommittén och efter det att gemenskapsindustrin har givits möjlighet att yttra sig. Detta beslut skall förbli gällande under hela undersökningen. ...”

9. Artikel 3 i grundförordningen har följande lydelse:

”1. Enligt denna förordning skall, om inte annat anges, begreppet skada avse väsentlig ’skada’ för gemenskapsindustrin, risk för väsentlig skada för gemenskapsindustrin eller avsevärd försening av etablerandet av sådan industri och begreppet skall tolkas enligt bestämmelserna i denna artikel.

2. Fastställande av skada skall grundas på faktiska bevis och skall inbegripa en objektiv granskning av såväl a) den dumpade importens omfattning och inverkan på priserna på gemenskapsmarknaden för likadana produkter, som b) denna imports inverkan på gemenskapsindustrin.

...

7. Andra kända faktorer utöver den dumpade importen vilka samtidigt med denna skadar gemenskapsindustrin skall även granskas för att säkerställa att den skada som vållas av dessa faktorer inte tillskrivs den dumpade importen enligt punkt 6. Faktorer som kan beaktas i detta sammanhang inbegriper omfattningen av och priserna på importprodukter som inte säljs till dumpade priser, minskad efterfrågan eller förändringar i konsumtionsmönstren, handelsbegränsande åtgärder som tillämpas av och konkurrens mellan producenter i tredje land och gemenskapsproducenter och gemenskapsindustrins tekniska utveckling, exportutveckling och produktivitet.

...”

10. I artikel 5 i denna förordning, som har rubriken ”Inledande av förfaranden”, föreskrivs följande:

”1. Med undantag för vad som föreskrivs i punkt 6 skall en undersökning för att fastställa förekomst, grad och verkan av påstådd dumpning inledas när en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning utan juridisk status som företräder gemenskapsindustrin framför ett skriftligt klagomål.

...

4. En undersökning enligt punkt 1 skall endast inledas om det, på grundval av en granskning av i vilken grad det bland gemenskapsproducenter av likadan produkt finns stöd för eller motstånd mot klagomålet, fastställs att klagomålet är ingivet av gemenskapsindustrin eller för dess räkning. Klagomålet skall anses vara ingivet av gemenskapsindustrin eller för dess räkning om det stöds av gemenskapsproducenter vars sammanlagda produktion utgör mer än 50 % av den totala produktionen av den likadana produkten för den del av gemenskapsindustrin som antingen uttrycker stöd för eller motsätter sig klagomålet. Undersökningen skall dock inte inledas om de gemenskapsproducenter som uttryckligen stöder klagomålet tillsammans svarar för mindre än 25 % av gemenskapsindustrins sammanlagda produktion av den likadana produkten.

...”

11. I artikel 9 i nämnda förordning föreskrivs följande:

” ...

5. En antidumpningstull skall på ett icke-diskriminerande sätt och med ett i varje enskilt fall lämpligt belopp införas på import av en produkt som, oavsett var den kommer ifrån, konstaterats vara dumpad och vålla skada, utom på import från de leverantörer vars åtaganden enligt denna förordning har godtagits. I den förordning genom vilken tullen införas skall tullen anges för varje leverantör eller, om detta är praktiskt ogenomförbart och som regel i de fall som avses i artikel 2.7 a, för varje berört leverantörsland. I de fall där artikel 2.7 a är tillämplig skall emellertid en individuell tull fastställas för de exportörer som på grundval av korrekt underbyggda ansökningar kan visa att de uppfyller följande kriterier:

- a) Exportören kan fritt ta hem kapital och vinster, i de fall företaget helt eller delvis är i utländsk ägo eller är ett samriskföretag.
- b) Exportpriser, exportkvantiteter och försäljningsvillkor bestäms fritt.
- c) Majoriteten av aktierna eller andelarna i företaget tillhör enskilda personer. Statliga tjänstemän i styrelsen eller i viktiga ledningspositioner skall utgöra en minoritet, eller så måste det påvisas att företaget ändå är tillräckligt oberoende i fråga om statlig inblandning.
- d) Valutaomräkning sker till marknadskurser.
- e) Den statliga inblandningen är inte av sådant slag att åtgärderna kan kringgå om enskilda exportörer beviljas olika tullsatser.

6. Om kommissionen har begränsat sin undersökning i enlighet med artikel 17, får varje antidumpningstull som tillämpas på import från de exportörer eller producenter som har givit sig till känna enligt artikel 17 men som inte har omfattats av undersökningen, inte överstiga den vägda genomsnittliga dumpningsmarginal som fastställts för parterna i stickprovet. Vid tillämpningen av denna punkt skall kommissionen bortse från varje noll- och minimimarginal och från marginaler som fastställts under de omständigheter som avses i artikel 18. Enskilda tullsatser skall tillämpas på import från exportörer eller producenter som enligt artikel 17 beviljats individuell behandling^[8].”

12. I artikel 11.8 första och andra stycket i grundförordningen föreskrivs följande:

”Utan hinder av punkt 2 kan en importör begära återbetalning av tull som tagits ut, om det framkommer att den dumpningsmarginal som ligger till grund för den erlagda tullen har slopats eller sänkts till en nivå som är lägre än den gällande tullsatsen.

Vid begäran om återbetalning av antidumpningstull skall importören inge en ansökan till kommissionen. Ansökan skall inges via den medlemsstat på vars territorium produkterna övergått till fri omsättning inom sex månader från och med den dag då den slutgiltiga tullens storlek fastställdes av de behöriga myndigheterna eller från och med den dag då ett beslut slutgiltigt fattades om att ta ut de belopp för vilka säkerhet ställts i form av en provisorisk tull. Medlemsstaterna skall omedelbart vidarebefordra denna begäran till kommissionen.”

8 — Nedan kallad individuell behandling.

13. Slutligen anges följande i artikel 17 i grundförordningen, rörande stickprov:

”1. I de fall där antalet klagande, exportörer eller importörer, slag av produkter eller transaktioner är stort får undersökningen begränsas till ett rimligt antal parter, produkter eller transaktioner genom statistiskt representativa stickprov som utförs på grundval av de uppgifter som är tillgängliga när urvalet görs, eller till den största representativa produktions-, försäljnings- eller exportvolym som rimligen kan undersökas inom den tid som står till förfogande.

...

3. I de fall undersökningen har begränsats enligt denna artikel skall en enskild dumpningsmarginal dock beräknas för varje exportör eller producent som inte ursprungligen utvaldes och som lämnar de nödvändiga uppgifterna inom de tidsfrister som anges i denna förordning, utom när antalet exportörer eller producenter är så stort att enskilda undersökningar skulle bli orimligt betungande och skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid.

...”

3. Den omtvistade förordningen

14. Efter en undersökning som inleddes den 7 juli 2005 antog kommissionen den 23 mars 2006 förordning (EG) nr 553/2006 om införande av en preliminär antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam.⁹

15. Europeiska unionens råd antog den omtvistade förordningen den 5 oktober 2006. Genom denna förordning införs en slutgiltig antidumpningstull på import av skodon med överdelar av läder med ursprung i Kina och Vietnam. Kommissionen tillämpade det förfarande som föreskrivs i artikel 2.7 i grundförordningen och använde, i enlighet med artikel 17 i samma förordning, stickprovsmetoden för att fastställa antidumpningstullarna genom att göra ett urval bland de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkarna/exportörerna (nedan kallat urvalet).

16. Enligt artikel 1.3 i den omtvistade förordningen fastställdes antidumpningstullsatsen till 16,5 procent för samtliga företag som var hemmahörande i Kina, med undantag av Golden Step Industrial Co. Ltd (nedan kallat Golden Step), och till 10 procent för samtliga företag som var hemmahörande i Vietnam. Golden Step beviljades marknadsekonomisk status enligt artikel 2.7 b i grundförordningen och dess antidumpningstullsats fastställdes till 9,7 procent.

17. I artikel 3 i den omtvistade förordningen föreskrevs att denna förordning skulle gälla under två år. Genom att anta genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009¹⁰ förlängde rådet därefter giltigheten av de antidumpningstullar som hade införts genom den omtvistade förordningen med 15 månader, det vill säga till slutet av mars 2011.

9 — EUT L 98, s. 3 (nedan kallad den preliminära förordningen).

10 — Rådets genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009 av den 22 december 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Vietnam och Folkrepubliken Kina, utvidgad till att omfatta import av vissa skodon med överdelar av läder som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 384/96 (EUT L 352, s. 1) (nedan kallad förordningen om förlängning).

II – Bakgrunden till de nationella målen

18. Brosmann Footwear (HK) Ltd, Seasonable Footwear (Zhongshan) Ltd, Lung Pao Footwear (Guangzhou) Ltd och Risen Footwear (HK) Co., Ltd (nedan gemensamt kallade Brosmann m.fl.) ingav ett överklagande av dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (T-401/06, EU:T:2010:67), genom vilken tribunalen ogillade deras talan om delvis ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen. Zhejiang Aokang Shoes Co., Ltd (nedan kallat Zhejiang Aokang) ingav också ett överklagande till domstolen av dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet (T-407/06 och T-408/06, EU:T:2010:68), genom vilken tribunalen ogillade företagets talan om delvis ogiltigförklaring av samma förordning. Brosmann m.fl. och Zhejiang Aokang yrkade i huvudsak att domstolen skulle upphäva dessa domar och ogiltigförklara den omtvistade förordningen i den del den avsåg dem.

19. Domstolen biföll deras yrkande och upphävde nämnda domar och ogiltigförklarade den omtvistade förordningen såvitt den avsåg Brosmann m.fl.¹¹ och Zhejiang Aokang¹².

20. I dessa domar slog domstolen bland annat fast att även när kommissionen tillämpar stickprovsmetoden ”framgår kommissionens skyldighet att pröva en ansökan från en aktör som önskar beviljas marknadsekonomisk status uttryckligen av artikel 2.7 b i grundförordningen. I den bestämmelsen fastställs nämligen skyldigheten att bestämma normalvärdet i enlighet med punkterna 1–6 i samma artikel, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkarna. En sådan skyldighet att fastställa de ekonomiska förhållanden som varje tillverkare är verksam under, i samband med produktion och försäljning av den berörda likadana produkten, är inte villkorad av på vilket sätt dumpningsmarginalen beräknas”¹³.

A – Mål C-659/13

21. C & J Clark International Ltd (nedan kallat C & J Clark) importerade skodon av läder från Kina och Vietnam under perioden den 1 maj 2007–31 augusti 2010. Denna import belades med antidumpningstull i enlighet med bestämmelserna i den omtvistade förordningen.

22. Den 30 juni 2010 ingav C & J Clark ett överklagande och begärde, i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, återbetalning av ett belopp på 42 592 829,52 brittiska pund (GBP) som hade betalats i antidumpningstull för denna import. Grunden för denna begäran var att mål Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och mål Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710) vid denna tidpunkt var anhängiga vid domstolen och att C & J Clark ansåg att återbetalning av de antidumpningstullar som bolaget hade betalat skulle ske om talan i dessa mål bifölls.

23. Efter avkunnandet av domarna i nämnda mål upprepade C & J Clark sin begäran om återbetalning av de antidumpningstullar som bolaget hade betalat, eftersom det ansåg att dessa domar även var tillämpliga på dess leverantörer. Den 13 mars 2013 avlog Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Customs denna begäran, med motiveringen att inga av de varor som importerades av C & J Clark hade införskaffats från de exportörer/tillverkare som nämndes i dessa domar.

24. C & J Clark överklagade detta beslut till First-tier Tribunal (Tax Chamber) (domstol i första instans (avdelningen för skatterättsliga mål)) den 11 april 2013 och gjorde gällande att den omtvistade förordningen är ogiltig.

11 — Se dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53).

12 — Se dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

13 — Se dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkt 38). Se, även, dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkterna 28–30).

B – *Mål C-34/14*

25. Puma SE (nedan kallat Puma) importerade under åren 2006–2011 skodon med överdelar av läder med ursprung i Kina och Vietnam till Europeiska unionen. I enlighet med bestämmelserna i den omtvistade förordningen betalade Puma antidumpningstullar för denna import, till ett belopp på totalt 5 059 386,70 euro. Dess leverantörer var kinesiska företag samt vietnamesiska företag och dem närstående företag.

26. Bland dessa leverantörer togs vissa med i urvalet vid undersökningen och dessa företag kontrollerades på plats. Pumas övriga leverantörer, vilka var beredda att samarbeta, beaktades inte i detta urval.

27. Den 21 december 2011 och den 20 januari 2012 ansökte Puma hos Hauptzollamt Nürnberg (tullmyndigheten i Nürnberg) om återbetalning av de antidumpningstullar som hade betalats under perioden den 7 april 2006–1 april 2011 uppgående till ett belopp på totalt 5 100 983,90 euro, med tillämpning av artikel 236 i tullkodexen. Samtidigt ansökte Puma om en förlängning av tidsfristen för återbetalning av importtull för att täcka hela den aktuella perioden och följaktligen med retroaktiv verkan från och med den 7 april 2006.

28. Genom beslut av den 5 juli 2012 avslag Hauptzollamt Nürnberg Pumas ansökan, med motiveringen att den omtvistade förordningen hade ogiltigförklarats av EU-domstolen endast såvitt avser vissa tillverkare, och ingen av dessa var leverantör till Puma.

29. Puma ingav den 18 juli 2012 en begäran om omprövning av detta beslut och ändrade samtidigt det belopp som begäran om återbetalning avsåg, vilket nu uppgick till 5 059 386,70 euro. Genom beslut av den 13 november 2012 omprövade Hauptzollamt Nürnberg beslutet utan att ändra det.

30. Puma överklagade därför sistnämnda beslut till Finanzgericht München.

III – Tolknings- och giltighetsfrågorna

31. De båda hänskjutande domstolarna anser det vara oklart huruvida den omtvistade förordningen är giltig. De beslutade därför att vilandeförklara målen och ställa tolknings- och giltighetsfrågor till domstolen.

A – *Mål C-659/13*

32. First-tier Tribunal (Tax Chamber) har ställt följande tolknings- och giltighetsfrågor till domstolen:

- ”1) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artiklarna 2.7 b och 9.5 i grundförordningen, av det skälet att kommissionen inte prövade de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status och individuell behandling som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka inte ingick i urvalet enligt artikel 17 i grundförordningen?
- 2) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 2.7 c i grundförordningen, av det skälet att kommissionen inte fattade beslut inom tre månader efter det att den inlett undersökningen avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka inte ingick i urvalet enligt artikel 17 i grundförordningen?

- 3) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 2.7 c i grundförordningen, av det skälet att kommissionen inte fattade beslut inom tre månader efter det att den inlett undersökningen avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka ingick i urvalet enligt artikel 17 i grundförordningen om antidumpning?
- 4) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artiklarna 3, 4.1, 5.4 och 17 i grundförordningen, av det skälet att antalet samarbetande tillverkare inom gemenskapsindustrin inte var tillräckligt stort för att kommissionen skulle kunna göra en giltig skadevärdering och därmed en giltig kausalitetsbedömning?
- 5) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 3.2 i grundförordningen och artikel 253 EG, av det skälet att bevismaterialet i akten från undersökningen visar att den skada som åsamkats gemenskapsindustrin bedömdes på grundval av materiellt felaktiga uppgifter och eftersom den omtvistade förordningen inte ger någon förklaring till varför denna bevisning inte beaktades?
- 6) Är den omtvistade förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 3.7 i grundförordningen, av det skälet att verkan av andra kända skadevällande faktorer inte separerades och urskiljdes på ett korrekt sätt i förhållande till verkan av den påstått dumpade importen?
- 7) I vilken omfattning kan domstolarna i medlemsstaterna lägga EU-domstolens tolkning av den omtvistade förordningen i domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53)* och domen *Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710)* till grund för ett beslut att tullbeloppet inte var det som lagligen skulle betalas i den mening som avses i artikel 236 i tullkodexen för företag som, liksom klagandena i nämnda mål, inte ingick i urvalet men hade ingett ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status och individuell behandling, vilka inte prövades?”

B – *Mål C-34/14*

33. Finanzgericht München har ställt följande tolknings- och giltighetsfrågor till domstolen:

- ”1) Är den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning giltiga i sin helhet om de inte har ogiltigförklarats genom domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53)* och domen *Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710)*?
- 2) Om den första frågan ska besvaras nekande, men de nämnda förordningarna inte är ogiltiga i sin helhet:
 - a) Med avseende på vilka exportörer och tillverkare i Kina och i Vietnam, av vilka Puma köpte varor åren 2006–2011, gäller inte den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning?
 - b) Utgör ogiltigförklaring av hela eller delar av de nämnda förordningarna en oförutsebar omständighet eller force majeure i den mening som avses i artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen?”

IV – Min bedömning

A – Huruvida invändningen om att den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning är rättsstridiga kan tas upp till sakprövning

34. Rådet och kommissionen anser att klagandena i de nationella målen saknar fog för att vid de hänskjutande domstolarna framställa en invändning om rättsstridighet avseende den omtvistade förordningen. Puma hade möjlighet att väcka talan om ogiltigförklaring av denna förordning vid unionsdomstolen. Kommissionen har erinrat om den rättspraxis som bygger på domen TWD Textilwerke Deggendorf¹⁴, enligt vilken en enskild inte kan ifrågasätta lagenligheten av en unionsrättsakt vid en nationell domstol genom en invändning, när den enskilde hade kunnat angripa denna rättsakt genom en direkt talan om ogiltigförklaring men vederbörande har låtit den i detta hänseende föreskrivna tvingande tidsfristen löpa ut.¹⁵

35. Vidare anser rådet och kommissionen att klagandena i de nationella målen även hade möjlighet att inge en begäran med stöd av artikel 11.8 i grundförordningen, i vilken det föreskrivs att en importör kan begära återbetalning av tull som tagits ut, om det framkommer att den dumpningsmarginal som ligger till grund för den erlagda tullen har slopats eller sänkts till en nivå som är lägre än den gällande tullsatsen. Enligt rådet och kommissionen kan klagandena i de nationella målen inte kringgå de krav och tidsfrister som föreskrivs i denna bestämmelse, genom att framställa en invändning om ogiltighet vid en nationell domstol. Följaktligen ska den rättspraxis som bygger på domen TWD Textilwerke Deggendorf¹⁶ utvidgas till att omfatta denna situation.

36. Rådet och kommissionen anser dessutom att sådana importörer som C & J Clark och Puma inte kan åberopa ett påstått åsidosättande av rätten till prövning av en ansökan om marknadsekonomisk status eller individuell behandling, för att få fastställt att den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning är ogiltiga. Enligt rådet och kommissionen är denna rätt en subjektiv rätt som tillerkänns endast de exporterande tillverkare som har ingett en sådan ansökan.

37. Jag vill först erinra om att det följer av fast rättspraxis att en enskilds möjlighet att i ett mål som anhängiggjorts vid domstol göra gällande att bestämmelser i unionsrättsakter är ogiltiga, förutsätter att denna part inte hade rätt att väcka direkt talan, i enlighet med artikel 263 FEUF, mot dessa bestämmelser. Av denna rättspraxis framgår emellertid att det måste vara uppenbart att en sådan direkt talan skulle kunna tas upp till sakprövning.¹⁷

38. Vad mer specifikt avser förordningar genom vilka det införs antidumpningstullar, har domstolen slagit fast att sådana förordningar, trots att de till sin art och räckvidd faktiskt har normativ karaktär, kan direkt och personligen beröra sådana producenter och exportörer av den ifrågavarande produkten som påstås ha ägnat sig åt dumpning på grundval av uppgifter om deras näringsverksamhet. Detta är generellt fallet med exportörer och producenter som kan visa att de har utpekats i rådets och kommissionens rättsakter eller som berörs av de förberedande undersökningarna. Samma sak gäller de importörer av den ifrågavarande produkten vars återförsäljningspriser har beaktats vid fastställandet av exportpriserna och som således berörs av den konstaterade förekomsten av dumpning.¹⁸ Domstolen har dessutom slagit fast att importörer som är närstående till exportörer från tredje land, vars

14 — C-188/92, EU:C:1994:90.

15 — Punkterna 17 och 18.

16 — C-188/92, EU:C:1994:90.

17 — Dom Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkterna 28 och 29 och där angiven rättspraxis). Se, även, dom TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18).

18 — Dom Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkterna 30 och 31 och där angiven rättspraxis).

produkter påförs antidumpningstullar, kan ifrågasätta de förordningar genom vilka nämnda tullar har införts, bland annat när exportpriset har beräknats på grundval av de försäljningspriser på gemenskapsmarknaden som nämnda importörer tillämpar, samt i de fall där själva antidumpningstullen beräknats på grundval av dessa försäljningspriser.¹⁹

39. I de nationella målen har kommissionen hävdat att Puma är en ”Original equipment manufacturer”²⁰ enligt domstolens praxis, och därför kan bolaget inte framställa en invändning om rättsstridighet. Vid förhandlingen uppgav kommissionen att detsamma gällde C & J Clark.

40. Det är riktigt att domstolen, i domen *Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet*²¹ och i domen *Gestetner Holdings/rådet och kommissionen*²², utan att beteckna sökandena som importörer eller exportörer, beaktade särdragen i affärsförbindelserna mellan dem, vilka ansågs vara OEM, och de tillverkare som antidumpningsåtgärderna avsåg. Domstolen konstaterade således att dessa OEM, mot bakgrund av dessa förbindelser, berördes av konstaterandet att den påtalade dumpningen förelåg och att de följaktligen berördes direkt och personligen av bestämmelserna i de aktuella förordningarna rörande tillverkarnas dumpning,²³ vilket således gav rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av dessa förordningar.

41. Närmare bestämt påpekade domstolen att vid fastställandet av normalvärdet hade de exporterande tillverkarnas vinstmarginal sänkts med hänsyn till den specifika karaktären på affärsförbindelserna mellan dessa och OEM, vilket således medförde en annan dumpningsmarginal än de som fastställdes för försäljningen av de ifrågavarande produkterna under exportörens eget varumärke. Vid fastställandet av antidumpningstullen beaktades således samtliga dumpningsmarginaler. Domstolen påpekade även att de aktuella ekonomiska aktörerna, däribland OEM, hade identifierats av unionsinstitutionerna.²⁴ Det rådde följaktligen inte någon tvekan om att dessa OEM hade berörts av undersökningen och individualiserats i de aktuella förordningarna.

42. Så är inte fallet i de nu aktuella målen.

43. I förevarande fall framgår det varken av den omtvistade förordningen eller förordningen om förlängning eller av handlingarna i målet att dumpningsmarginalen fastställdes på grundval av information och ekonomiska uppgifter som hade översänts av C & J Clark och Puma. För att visa att klagandena i de nationella målen skulle ha kunnat väcka en talan om ogiltigförklaring av dessa förordningar har kommissionen hänvisat till skälen 119 och 120 i den preliminära förordningen och skälen 132–135 i den omtvistade förordningen.

44. I skälen 119 och 120 i den preliminära förordningen anges endast att vissa berörda parter ansåg att valet av jämförbar stat vid fastställandet av normalvärdet, nämligen Förbundsrepubliken Brasilien, inte var det mest lämpliga, eftersom några exporterande tillverkare i Kina och Vietnam inte bar vissa kostnader, såsom forskning och utveckling, vilka följaktligen bars av kunden, medan dessa kostnader bars av de brasilianska tillverkarna själva. Dessa berörda parter ifrågasatte valet av denna stat, eftersom det i själva verket inte fanns några OEM, vilket utgjorde en skillnad i kostnadsstrukturen för

19 — Ibidem (punkt 32 och där angiven rättspraxis).

20 — Nedan kallad OEM. En OEM har definierats av domstolen som en leverantör, under eget varumärke, av varor som tillverkas av andra företag (se dom *Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet*, C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115, punkt 3).

21 — C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115.

22 — C-156/87, EU:C:1990:116.

23 — Dom *Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet* (C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115, punkterna 16–20) och dom *Gestetner Holdings/rådet och kommissionen* (C-156/87, EU:C:1990:116, punkterna 19–23).

24 — Ibidem.

tillverkning mellan de stater som berördes av antidumpningsåtgärderna och Förbundsrepubliken Brasilien. I skäl 120 i den preliminära förordningen anges helt enkelt att denna skillnad inte motiverar att Brasilien avvisas som lämplig jämförbar stat och att det kan göras justeringar för sådana kostnader när normalvärdet fastställs.

45. Skälen 132–135 i den omtvistade förordningen syftar till att motivera att en justering av normalvärdet tillämpas för att beakta kostnader för forskning och utveckling, vilka var olika i de länder som berördes av antidumpningsåtgärderna och i den jämförbara staten.

46. Det ska således konstateras att det, mot bakgrund av dessa skäl, inte finns någonting som talar för att C & J Clark och Puma lämnade information och ekonomiska uppgifter som gjorde det möjligt att beräkna dumpningsmarginalen och således särskilja dessa i förhållande till alla andra ekonomiska aktörer.

47. Vidare är det viktigt att nämna beslut FESI/rådet²⁵, vilket följde av en talan om ogiltigförklaring som väcktes av Fédération européenne de l'industrie du sport (FESI), som Puma är medlem i, avseende förordningen om förlängning. FESI ansåg att det självt och dess medlemmar berördes personligen med hänsyn till den rättspraxis som bygger på domen Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet (C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115) och domen Gestetner Holdings/rådet och kommissionen (C-156/87, EU:C:1990:116). Tribunalen slog dock fast att FESI inte berördes personligen på grund av att dess medlemmar hade lämnat information och uppgifter under perioden för översyn,²⁶ efter vilken förordningen om förlängning antogs.

48. Närmare bestämt angav tribunalen i punkt 49 i detta beslut att "[d]et framgår [av denna förordning] att unionsinstitutionerna bedömde en mängd komplexa ekonomiska frågor för att förutspå konsekvenserna av att antidumpningsåtgärderna upphör att gälla. Justeringen av importpriset vid beräkningen av prisunderskridandemarginalen, för att beakta importörernas kostnader för design och forskning och utveckling, utgör därför bara en omständighet bland andra som gör det möjligt att dra en slutsats beträffande skadan och kan inte på något sätt särskilja leverantörerna av denna information och dessa uppgifter på samma sätt som företagen i målen [Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet (C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115) och Gestetner Holdings/rådet och kommissionen (C-156/87, EU:C:1990:116)]".

49. Vidare förklarade tribunalen i punkt 51 i beslut FESI/rådet (T-134/10, EU:T:2014:143) följande: "[D]et har inte visats att unionsinstitutionerna grundade beräkningen av dumpningsmarginalen på den information och de uppgifter som lämnades av sökandens medlemmar. Det framgår av skäl 122 i förordningen [om förlängning] och av skälen 133–135 i [den omtvistade] förordningen att hänsyn togs till de brasilianska tillverkarnas kostnader för design och forskning och utveckling för att göra en justering med hänsyn till skillnaden mellan dessa kostnader och de kostnader för forskning och utveckling som bars av de vietnamesiska och kinesiska tillverkarna. Det framgår visserligen av skäl 135 i [den omtvistade] förordningen att denna justering beaktar eventuella skillnader mellan försäljningen till OEM och försäljningen under eget varumärke, men det betyder inte att de uppgifter och den information som lämnades av sökandens medlemmar användes för att justera normalvärdet och på så sätt särskilja dem från andra ekonomiska aktörer."

50. Med hänsyn till detta anser jag att C & J Clark och Puma med all sannolikhet inte berörs personligen av den omtvistade förordningen och av förordningen om förlängning och att de således inte skulle ha kunnat väcka talan om ogiltigförklaring av dessa förordningar, i enlighet med artikel 263 FEUF. I varje fall är det högst oklart huruvida en sådan talan skulle kunna tas upp till

25 — T-134/10, EU:T:2014:143.

26 — Punkt 54 i beslutet.

sakprövning. Det ska dock erinras om att en enskilds möjlighet att i ett mål som anhängiggjorts vid domstol göra gällande att bestämmelser i unionsrättsakter är ogiltiga, förutsätter att denna part utan tvekan inte hade rätt att väcka direkt talan, i enlighet med artikel 263 FEUF, mot dessa bestämmelser.²⁷

51. Med hänsyn till svårigheten att fastställa huruvida C & J Clark och Puma hade möjlighet att väcka en talan om ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning, anser jag att kravet på ett effektivt domstolskydd gör det nödvändigt att slå fast att den invändning om rättsstridighet avseende dessa förordningar som de har framställt vid de hänskjutande domstolarna kan tas upp till sakprövning.

52. Vad därefter beträffar rådets och kommissionens argument att C & J Clark och Puma hade möjlighet att väcka talan på grundval av artikel 11.8 i grundförordningen och att de därför inte kan kringgå de krav och de tidsfrister som föreskrivs i denna bestämmelse genom att vid nationell domstol framställa en begäran att vissa bestämmelser ska förklaras ogiltiga, anser jag att detta argument inte kan godtas.

53. I nämnda bestämmelse föreskrivs att en importör kan begära återbetalning av tull som tagits ut, om det framkommer att den dumpningsmarginal som ligger till grund för den erlagda tullen har slopats eller sänkts till en nivå som är lägre än den gällande tullsatsen. En sådan begäran avser de fall då de berörda exporterande tillverkarnas beteende har ändrats och medfört antingen en ändring av dumpningsmarginalen till följd av ett normalvärde som i sig har ändrats (sänkt marginal) eller att dumpningen har upphört (slopad marginal). I dessa specifika fall ifrågasätter inte importörerna lagenligheten av de antidumpningstullar som har införts, utan de gör gällande att det har skett en förändring av situationen som har en direkt inverkan på den dumpningsmarginal som ursprungligen fastställdes.

54. Det står således klart att en sådan begäran som föreskrivs i artikel 11.8 i grundförordningen skiljer sig från en sådan talan som väcks vid de hänskjutande domstolarna, i samband med vilken invändningen om rättsstridighet som klagandena i de nationella målen framställt avseende den omtvistade förordningen syftar till att det ska slås fast att de antidumpningstullar som har betalats till de behöriga myndigheterna är rättsstridiga, vilket således gör det möjligt att begära återbetalning av dessa tullar med stöd av artikel 236 i tullkodexen.

55. Slutligen delar jag inte rådets och kommissionens ståndpunkt att det är omöjligt för sådana importörer som C & J Clark och Puma att åberopa ett påstått åsidosättande av rätten till prövning av en ansökan om marknadsekonomisk status eller individuell behandling, för att få fastställt att den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning är ogiltiga.

56. Det ska nämligen påpekas att domstolen vid flera tillfällen har haft anledning att pröva giltigheten av en antidumpningsförordning i samband med en invändning om rättsstridighet som framställts av en importör som borde ha betalat eller skulle betala antidumpningstullar. I målet Ikea Wholesale²⁸ hade således domstolen tillfälle att pröva giltigheten av en antidumpningsförordning med hänsyn till bland annat fastställelsen av det ”konstruerade” normalvärdet avseende den aktuella produkten och den ”nollställningsmetod” som använts för att fastställa den totala dumpningsmarginalen.²⁹ I målet Valimar³⁰ prövade domstolen giltigheten av en antidumpningsförordning mot bakgrund av metoden för att beräkna exportpriset i samband med en översyn vid utgången av antidumpningsåtgärdernas

27 — Se ovan punkt 37.

28 — C-351/04, EU:C:2007:547.

29 — Punkterna 43–57.

30 — C-374/12, EU:C:2014:2231.

giltighetstid.³¹ Mer nyligen, i målet TMK Europe,³² undersökte domstolen huruvida andra faktorer än de som hör till importen kan ha haft en sådan inverkan att orsakssambandet mellan skadan för gemenskapsindustrin och den dumpade importen kan ifrågasättas, vilket således medför att den aktuella antidumpningsförordningen är ogiltig.³³

57. I dessa mål ifrågasatte aldrig domstolen möjligheten för importörerna att åberopa att det skett ett åsidosättande av rätten att få en viss metod för att beräkna normalvärdet eller exportpriset tillämpad vid fastställandet av antidumpingstullar.

58. Antidumpningsförordningarna berör nämligen sådana importörer som importörerna i nämnda mål eller C & J Clark och Puma, men – såsom har framgått ovan – inte på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dessa bolag eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer, utan på grund av bolagens objektiva egenskap av importörer av de aktuella produkterna, i likhet med varje annan aktör som faktiskt eller potentiellt befinner sig i en motsvarande situation.³⁴

59. I egenskap av importörer av produkter som belagts med antidumpingstullar, kommer verkningarna av den förordning varigenom dessa tullar har införts att påverka dem direkt, eftersom de ska betala dessa tullar, vilka ofta uppgår till ett betydande belopp. Att bevilja en exporterande tillverkare marknadsekonomisk status påverkar fastställandet av normalvärdet och slutligen dumpningsmarginalen och påförandet av antidumpingstullar.³⁵ På samma sätt medför beviljandet av en individuell behandling att det tillämpas en individuell tull på de exporterande tillverkare som uppfyller de nödvändiga kraven, vilket således gör det möjligt att särskilja dem från andra exporterande tillverkare³⁶ och ganska ofta tillämpa en lägre antidumpingstull.

60. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att den invändning om rättsstridighet som C & J Clark har framställt avseende den omtvistade förordningen och den invändning om rättsstridighet som Puma har framställt avseende denna förordning och förordningen om förlängning kan tas upp till sakprövning.

B – Huruvida den omtvistade förordningen är giltig

61. Det ska påpekas att den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 åsyftar giltigheten av den omtvistade förordningen och förordningen om förlängning. I det avseendet har nämnda domstol angett att dess redogörelser i beslutet om hänskjutande inskränker sig till de invändningar som avser lagenligheten av den omtvistade förordningen, vilken utgör den grundläggande rättsakten, medan förordningen om förlängning endast förlänger antidumpningsåtgärdens giltighet.³⁷ Det kommer att framgå att prövningen av de frågor som denna domstol har ställt rörande den omtvistade förordningen och de slutsatser som jag kommer att dra därav också gäller förordningen om förlängning, eftersom de metoder som användes vid fastställandet av de slutgiltiga antidumpingstullarna återigen används däri.

31 — Punkterna 39–61.

32 — C-143/14, EU:C:2015:236.

33 — Punkterna 31–45.

34 — Dom Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 37).

35 — Se artikel 2.7 b och 2.11 i grundförordningen.

36 — Se artikel 9.5 i förordningen.

37 — Se skäl 519 i förordningen om förlängning.

1. Prövningen av ansökningarna om marknadsekonomisk status och individuell behandling

62. De första frågorna i de nu aktuella målen föranleder domstolen att ta ställning till huruvida den omtvistade förordningen är ogiltig på grund av att artiklarna 2.7 b, 2.7 c och 9.5 i grundförordningen åsidosattes. C & J Clark och Puma anser nämligen att dessa bestämmelser har åsidosatts, eftersom kommissionen inte prövade de ansökningar om marknadsekonomisk status och individuell behandling som hade ingetts av de exporterande tillverkare som inte ingick i urvalet, från vilka de importerade de aktuella produkterna.

63. I det avseendet vill jag erinra om att domstolen slog fast, i dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), att kommissionen har en skyldighet att pröva en ansökan från en aktör som önskar beviljas marknadsekonomisk status, även om denna aktör inte ingår i urvalet.³⁸

64. Domstolen angav nämligen att ”artikel 2.7 i grundförordningen ingår bland de bestämmelser i nämnda förordning som enbart gäller fastställande av normalvärdet. Artikel 17 i samma förordning däremot, som avser stickprov, ingår bland de bestämmelser som bland annat gäller tillgängliga metoder för att fastställa dumpningsmarginaler. Det rör sig således om bestämmelser med olika innehåll och syfte”³⁹.

65. Domstolen tillade att i artikel 2.7 b i grundförordningen ”fastställs ... skyldigheten att bestämma normalvärdet i enlighet med punkterna 1–6 i samma artikel, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkarna. En sådan skyldighet att fastställa de ekonomiska förhållanden som varje tillverkare är verksam under, i samband med produktion och försäljning av den berörda likadana produkten, är inte villkorad av på vilket sätt dumpningsmarginalen beräknas”⁴⁰.

66. Efter det att domstolen, på grundval av dessa skäl, fann att de överklagade domarna skulle upphävas och att tvisterna var färdiga för avgörande, slog den fast att den omtvistade förordningen skulle ogiltigförklaras såvitt avsåg klagandena i de båda målen.⁴¹

67. Även om domstolen, i punkt 32 i domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), faktiskt slog fast att ”tribunalen gjorde en felaktig bedömning när den, i punkt 91 i den överklagade domen, underkände klagandens argument att kommissionen enligt artikel 2.7 b och 2.7 c i grundförordningen var skyldig att pröva de ansökningar om marknadsekonomisk status eller individuell behandling som lämnats in av aktörer som inte ingick i urvalet”, och även om domstolen upphävde domen av detta skäl, slog den därefter dock endast fast att kommissionen är skyldig att pröva en ansökan om marknadsekonomisk status. Domstolen tog således inte ställning till frågan huruvida kommissionen även är skyldig att pröva en ansökan om individuell behandling.

68. Det ska därför nu undersökas huruvida kommissionen har en sådan skyldighet.

69. Kommissionen anser att den inte är skyldig att pröva ansökningar om individuell behandling från exporterande tillverkare som inte ingår i urvalet, om kommissionen med tillämpning av artikel 17.3 i grundförordningen kommer fram till att det skulle bli orimligt betungande och att det skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid om enskilda dumpningsmarginaler beräknades.

70. Jag delar inte denna uppfattning.

38 — Se punkterna 36–38 respektive punkterna 29–32 i de nämnda domarna.

39 — Se punkt 37 respektive punkt 33 i de nämnda domarna.

40 — Se punkt 38 respektive punkt 30 i de nämnda domarna.

41 — Se punkterna 40–43 respektive punkterna 34–37 i de nämnda domarna.

71. I likhet med bestämmelserna om marknadsekonomisk status, anser jag nämligen att bestämmelserna om individuell behandling har ett annat innehåll och syfte än artikel 17.3 i grundförordningen.

72. Individuell behandling kan endast beviljas exporterande tillverkare i stater utan marknadsekonomi. Tillämpningen av en individuell behandling på en exporterande tillverkare ger denna möjlighet att erhålla en individuell antidumpningstull som i de flesta fall kommer att visa sig vara lägre än den enhetliga tullsats som tillämpas på exporterande tillverkare i en stat utan marknadsekonomi. För att kunna beviljas en sådan behandling ska den exporterande tillverkaren lämna flera upplysningar till kommissionen som ska visa att den handlar oberoende i förhållande till staten, det vill säga att den, såväl rättsligt som faktiskt, fritt kan bestämma om sin exportförsäljning. Den exporterande tillverkaren ska således bland annat visa att den fritt kan ta hem kapital och vinster, i de fall då företaget helt eller delvis är i utländsk ägo, att exportpriser, exportkvantiteter och försäljningsvillkor bestäms fritt och att majoriteten av aktierna eller andelarna i företaget tillhör enskilda personer.⁴²

73. I artikel 9.5 i grundförordningen uppställs således de kriterier som ska vara uppfyllda för att beviljas en individuell behandling. Om dessa kriterier är uppfyllda, kommer beviljandet av en individuell behandling att syfta till att fastställa metoden för att beräkna normalvärdet.⁴³ Det är först efter att ha använt denna beräkningsmetod för att fastställa normalvärdet och efter att ha fastställt exportpriset, på grundval av de upplysningar som har lämnats av de exporterande tillverkare som har beviljats individuell behandling, som dumpningsmarginalen i sin tur ska fastställas. I det skedet kan de exporterande tillverkarna, enligt artikel 17.3 i grundförordningen, begära att denna marginal ska beräknas individuellt. Kommissionen kan då bifalla denna begäran eller, om den anser att antalet exporterande tillverkare är så stort att enskilda undersökningar skulle bli orimligt betungande och skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid, avslå begäran och fastställa en dumpningsmarginal på landsnivå.

74. Det står således klart att ansökan om individuell behandling, precis som ansökan om marknadsekonomisk status, ska särskiljas från ansökan om en enskild dumpningsmarginal. Jag anser följaktligen att kommissionen inte kunde utvidga tillämpningen av artikel 17.3 i grundförordningen till att omfatta ansökningarna om individuell behandling och att den var skyldig att pröva sådana ansökningar.

75. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att det ska konstateras att den omtvistade förordningen är ogiltig, eftersom kommissionen inte prövade de ansökningar om marknadsekonomisk status och individuell behandling som hade ingetts av de exporterande tillverkare från Kina och Vietnam som inte ingick i urvalet, i strid med kraven i artiklarna 2.7 b och 9.5 i grundförordningen. Eftersom de antidumpningstullar som fastställdes genom den omtvistade förordningen bevaras genom förordningen om förlängning,⁴⁴ ska även sistnämnda förordning ogiltigförklaras.

2. Konsekvenserna av att tidsfristen på tre månader för prövningen av ansökningarna om marknadsekonomisk status och individuell behandling överskreds

76. Genom frågorna 2 och 3 i mål C-659/13 och genom fråga 1 i mål C-34/14, ska domstolen ta ställning till huruvida den omtvistade förordningen är ogiltig, eftersom kommissionen inte fattade beslut inom tre månader avseende de ansökningar om marknadsekonomisk status som hade ingetts av de exporterande tillverkare som ingick respektive inte ingick i urvalet.

42 — Se artikel 9.5 a–c i grundförordningen.

43 — Se dom *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet* (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 78), där tribunalen korrekt gjorde detta konstaterande, dock utan att dra de korrekta slutsatserna av detta.

44 — Se skäl 519 och artikel 1.3 i förordningen om förlängning.

77. Enligt klagandena i de nationella målen framgår det av domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet* (C-249/10 P, EU:C:2012:53) att kommissionens underlåtenhet att iaktta den tidsfrist på tre månader som föreskrivs i artikel 2.7 c i grundförordningen för att avgöra frågan huruvida en exporterande tillverkare uppfyller villkoren för att beviljas marknadsekonomisk status automatiskt medför att den omtvistade förordningen är ogiltig. Rådet och kommissionen anser bland annat att det framgår av domen *Ningbo Yonghong Fasteners/rådet* (C-601/12 P, EU:C:2014:115) att underlåtenheten att iaktta denna tidsfrist kan leda till en ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen endast om klagandena i de nationella målen visar att rådet, om fristen inte hade överskridits, skulle kunna ha antagit en annan förordning som bättre gynnade deras intressen.

78. Jag noterar att det framgår av domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet*⁴⁵ att klagandena, genom sin tredje grund, hävdade att tribunalen hade gjort en felaktig rättstillämpning genom att komma fram till att de inte kunde åberopa artikel 2.7 c i grundförordningen till stöd för sina egna ansökningar om marknadsekonomisk status, med motiveringen att tremånadersperioden ”avs[åg] de fall då kommissionen [var] skyldig att undersöka” ansökningarna om marknadsekonomisk status eller individuell behandling.⁴⁶ Vid prövningen av denna grund uppgav domstolen helt enkelt att enligt denna bestämmelse ska beslut om huruvida tillverkare uppfyller kriterierna i artikel 2.7 c första stycket för att beviljas marknadsekonomisk status fattas inom tre månader efter det att undersökningen har inletts.⁴⁷ Vidare upphävdes tribunalens dom i det målet inte bara med stöd av denna grund, utan även med stöd av de två första grunder som klagandena hade åberopat.⁴⁸

79. Vid en genomläsning av dom *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet*⁴⁹ anser jag därför att det är svårt att därav dra slutsatsen att domstolen slog fast att underlåtenhet att iaktta den tidsfrist på tre månader som föreskrivs i artikel 2.7 c i grundförordningen automatiskt medför att den omtvistade förordningen är ogiltig. I punkt 35 i domen *Ningbo Yonghong Fasteners/rådet*⁵⁰ förklarade domstolen för övrigt att den i domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet* (C-249/10 P, EU:C:2012:53) inte hade gett några upplysningar om konsekvenserna av att en sådan tidsfrist inte iakttas.

80. Till skillnad från vad rådet och kommissionen har hävdad, anser jag att det i domen *Ningbo Yonghong Fasteners/rådet* (C-601/12 P, EU:C:2014:115) inte klart fastställdes att underlåtenheten att iaktta denna tidsfrist kan leda till en ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen endast om klagandena visar att rådet, om fristen inte hade överskridits, skulle kunna ha antagit en annan förordning som bättre gynnade deras intressen. I det målet skulle domstolen, vid vilken ett överklagande hade inletts, bedöma två grunder som avsåg tribunalens tolkning av artikel 2.7 c andra stycket i grundförordningen avseende tidsfristen för att inge en ansökan om marknadsekonomisk status. Domstolen fann att överklagandet inte kunde prövas såvitt avsåg den första grunden.⁵¹ Beträffande den andra grunden angav domstolen helt enkelt att klaganden hade gjort en felaktig tolkning av den överklagade domen⁵² och att det ”under dessa omständigheter, utan att det är nödvändigt att avgöra frågan huruvida den tidsfrist som fastställs i [denna bestämmelse] utgör en processuell skyddsregel som syftar till att skydda klagandens rätt till försvar, ska konstateras att [denna grund] saknar stöd i de faktiska omständigheterna och att överklagandet följaktligen inte kan vinna bifall såvitt avser denna grund”⁵³.

45 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.

46 — Punkt 25.

47 — Punkt 39.

48 — Punkt 40.

49 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.

50 — C-601/12 P, EU:C:2014:115.

51 — Punkterna 29–33.

52 — Punkterna 39 och 40.

53 — Punkt 41.

81. Det är riktigt att domstolen i punkt 42 i nämnda dom slog fast att "[d]e argument som klaganden åberopat inom ramen för [nämnda] grund i vilket fall som helst [var] verkningslösa, eftersom klaganden inte har anfört några skäl som visar att det inte kunde uteslutas att beslutet avseende marknadsekonomisk status eller den omtvistade förordningen skulle ha bättre gynnat dess intressen om den aktuella tidsfristen hade iakttagits, särskilt som klaganden vid domstolen inte har ifrågasatt slutsatserna i den överklagade domen vad gäller prövningen i sak av beslutet om marknadsekonomisk status". Detta tillägg tyder på att domstolen i själva verket har anslutit sig till tribunalens praxis beträffande konsekvenserna av underlåtenhet att iaktta den tidsfrist på tre månader som föreskrivs i artikel 2.7 c andra stycket i grundförordningen.⁵⁴ Det går dock inte att dra några säkra slutsatser av denna rättspraxis, och de nu aktuella målen ger domstolen tillfälle att precisera sin ståndpunkt.

82. Jag anser att nämnda rättspraxis bör fastställas. Såsom tribunalen har påpekat innehåller nämligen grundförordningen inte någon upplysning om konsekvenserna av att tidsfristen på tre månader för att bevilja marknadsekonomisk status har överskridits, till skillnad från andra processuella tidsfrister som föreskrivs i den förordningen.⁵⁵ På samma sätt ger inte heller de förarbeten som ledde fram till införandet av artikel 2.7 c i grundförordningen några klagöranden, eftersom det i dessa endast anges att prövningen av ansökan om marknadsekonomisk status ska ske ganska tidigt under undersökningen för att de övriga tidsfristerna ska kunna iakttas.⁵⁶

83. I domen *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/rådet*⁵⁷ skulle domstolen ta ställning till huruvida den omständigheten att den tidsfrist på tio dagar som föreskrivs i artikel 20.5 i grundförordningen inte hade iakttagits skulle föranleda en ogiltigförklaring av den aktuella förordningen om införande av antidumpingstullar. I denna bestämmelse föreskrivs att kommissionen ska ge de berörda företagen en frist på minst tio dagar för att inkomma med synpunkter på ett slutligt utlämnande av uppgifter om de omständigheter och överväganden på grundval av vilka man avser att rekommendera att slutgiltiga åtgärder införs. I likhet med artikel 2.7 c i grundförordningen innehåller inte denna bestämmelse någon upplysning om konsekvenserna av att denna tidsfrist inte har iakttagits.

84. Domstolen bekräftade tribunalens ståndpunkt och slog således fast att "den omständigheten att nämnda frist inte har iakttagits endast kan föranleda ogiltigförklaring av den aktuella förordningen om det finns en möjlighet att det administrativa förfarandet på grund av denna oegentlighet hade kunnat leda till ett annat resultat och att klagandens rätt till försvar således verkligen har påverkats"⁵⁸. I det avseendet erinrade domstolen om att "det följer av domstolens praxis att det inte kan krävas av klaganden att den visar att kommissionens beslut skulle ha haft ett annat innehåll, utan endast att ett sådant antagande inte är helt uteslutet, då klaganden hade kunnat förbereda ett bättre försvar om förfarandefelet inte hade begåtts"⁵⁹.

85. I samma dom hade domstolen även tillfälle att granska konsekvenserna av att kommissionen antagit ett beslut om beviljande av marknadsekonomisk status, vilket skedde efter utgången av tidsfristen på tre månader och vilket ersatte ett första beslut. Domstolen angav att artikel 2.7 c i grundförordningen "kan mot bakgrund av legalitetsprincipen och principen om god förvaltningsledning inte tolkas på ett sätt som tvingar kommissionen att föreslå rådet slutliga åtgärder som vidmakthåller

54 — Se, som ett exempel, dom *Shanghai Excell M & E Enterprise och Shanghai Adeptech Precision/rådet* (T-299/05, EU:T:2009:72), dom *Since Hardware (Guangzhou)/rådet* (T-156/11, EU:T:2012:431) och dom *Gold East Paper och Gold Huasheng Paper/rådet* (T-443/11, EU:T:2014:774).

55 — Dom *Shanghai Excell M & E Enterprise och Shanghai Adeptech Precision/rådet* (T-299/05, EU:T:2009:72, punkterna 116, 118 och 119).

56 — Se meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om behandlingen av länder som tidigare inte hade marknadsekonomi i samband med antidumpningsförfaranden och förslag till förordning nr 384/96 (KOM(97) 677 slutlig). De förarbeten som ledde fram till antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1168/2012 av den 12 december 2012 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1225/2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen (EUT L 344, s. 1) innehåller inte heller något förtydligande om syftet med en sådan frist, vilken förlängdes till åtta månader.

57 — C-141/08 P, EU:C:2009:598.

58 — Punkterna 81 och 107 samt där angiven rättspraxis.

59 — Punkt 94.

ett fel som begåtts vid den inledande bedömningen av de materiella villkoren till förfång för det berörda företaget”⁶⁰. Domstolen drog därav slutsatsen att om ”kommissionen under utredningens gång blir varse att ett företag, tvärtemot vad den ursprungligen bedömt, uppfyller de villkor som föreskrivs i artikel 2.7 c första stycket i grundförordningen, åligger det den att dra lämpliga slutsatser härav och samtidigt se till att de processuella skyddsreglerna i denna förordning iakttas”⁶¹.

86. Enligt min mening drog tribunalen korrekt slutsatsen att det ska konstateras att ”även om alla beslut om marknadsekonomisk status, enligt ordalydelsen i artikel 2.7c andra stycket [i grundförordningen], i princip ska fattas inom tre månader från inledandet av undersökningen, och även om den valda lösningen ska förbli gällande under hela undersökningen, är det ändock så att, på unionsrättens nuvarande stadium och enligt unionsdomstolens tolkning av denna bestämmelse, ... för det första, det faktum att ett beslut fattas efter fristens utgång inte i sig räcker för att en förordning som inför en antidumpningstull ska ogiltigförklaras och, för det andra, ett sådant beslut kan ändras under förfarandets gång om det visar sig vara felaktigt”⁶².

87. Mot bakgrund av dessa omständigheter anser jag att domstolen bör fastställa tribunalens praxis, enligt vilken inte varje överskridande av den frist som föreskrivs i artikel 2.7 c andra stycket i grundförordningen automatiskt kan leda till ogiltigförklaring av rådets förordning om införande av slutgiltiga antidumpningstullar. Ett sådant överskridande kan nämligen endast leda till en sådan ogiltigförklaring under förutsättning att sökanden visar att rådet, om fristen inte hade överskridits, skulle kunna ha antagit en annan förordning som bättre gynnade sökandens intressen än den aktuella förordningen.⁶³

88. Det ska konstateras att klagandena i de nationella målen inte har lagt fram någon omständighet som kan visa att det, om kommissionen hade iakttagit tidsfristen, skulle ha lett till antagandet av en förordning som bättre gynnade deras intressen än den omtvistade förordningen.

89. Jag anser följaktligen att överskridandet av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 2.7 c andra stycket i grundförordningen inte har klarlagt att det föreligger några omständigheter som kan påverka förordningens giltighet.

3. Fastställandet av dumpningsmarginalen

90. Den hänskjutande domstolen har ställt fråga 1 i mål C-34/14 även för att få klarhet i huruvida den omtvistade förordningen är ogiltig på grund av att artikel 9.6 i grundförordningen åsidosattes, eftersom marginalen för Golden Step – det enda bolag som beviljades marknadsekonomisk status – inte beaktades vid beräkningen av den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen för stickprovet och därmed inte hade någon inverkan på den vägda genomsnittliga dumpningsmarginal som tillämpades på de kinesiska exporterande tillverkare som inte ingick i urvalet.

91. Jag uppfattar att den hänskjutande domstolen anser att kommissionen var skyldig att beräkna de enskilda dumpningsmarginalerna i förhållande till de exporterande tillverkare som ingick i urvalet och att därefter beräkna den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen genom att inbegripa Golden Steps enskilda marginal.

60 — Punkt 111.

61 — Punkt 112.

62 — Dom *Since Hardware* (Guangzhou)/rådet (T-156/11, EU:T:2012:431, punkt 167).

63 — *Ibidem* (punkt 160 och där angiven rättspraxis).

92. I det avseendet anser jag att den hänskjutande domstolen har gjort en felaktig tolkning av bestämmelserna i grundförordningen. I artikel 2.11 i denna förordning föreskrivs nämligen att ”förekomsten av dumpningsmarginaler under undersökningsperioden [ska] normalt fastställas på grundval av en jämförelse mellan ett vägt genomsnittligt normalvärde och ett vägt genomsnittligt pris för alla exporttransaktioner till gemenskapen, eller genom en jämförelse transaktion för transaktion mellan enskilda normalvärden och enskilda exportpriser till gemenskapen”. Denna punkt utesluter inte att stickprovstagnung används. Mot bakgrund av denna bestämmelse var det helt befogat av kommissionen att beräkna en vägd genomsnittlig dumpningsmarginal för de exporterande tillverkare som ingick i urvalet, eftersom ingen av dessa exporterande tillverkare hade beviljats marknadsekonomisk status eller individuell behandling vid tidpunkten för antagandet av den preliminära förordningen.⁶⁴

93. Vad vidare beträffar den metod som tillämpades för att fastställa dumpningsmarginalen för de exporterande tillverkare som hade samarbetat i undersökningen, men som inte ingick i urvalet, ska det noteras att kommissionen tillämpade artikel 9.6 i grundförordningen. Det framgår således av skäl 135 i den preliminära förordningen att dumpningsmarginalen för dessa exporterande tillverkare, vilka inte blev föremål för en individuell undersökning, fastställdes på grundval av det vägda genomsnittet av dumpningsmarginalerna för de företag som ingick i urvalen. Eftersom en enda dumpningsmarginal fastställdes för de kinesiska exporterande tillverkare som ingick i urvalet och en enda dumpningsmarginal fastställdes för de vietnamesiska exporterande tillverkarna som ingick i urvalet, fick alla andra exporterande tillverkare i Kina och Vietnam också dessa dumpningsmarginaler.⁶⁵

94. Mellan antagandet av den preliminära förordningen och den omtvistade förordningen beviljade kommissionen Golden Step, vilket ingick i urvalet, marknadsekonomisk status genom att slå fast att det, mot bakgrund av de upplysningar som detta bolag hade lämnat, var lämpligt att ompröva det ursprungliga beslutet och bevilja bolaget marknadsekonomisk status.⁶⁶ En enskild dumpningsmarginal beräknades således för bolaget.⁶⁷ Den metod som tillämpades förblev däremot oförändrad, det vill säga kommissionen tillämpade artikel 9.6 i grundförordningen⁶⁸ och inget i denna förordning tyder på att dumpningsmarginalen för Golden Step inte beaktades i denna beräkningsmetod. I det avseendet framgår det av tribunalens dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet⁶⁹ att tribunalen konstaterade att dumpningsmarginalen för Golden Step har beaktats vid beräkningen av den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen för urvalet.⁷⁰ Den domen upphävdes visserligen av domstolen med motiveringen att tribunalen hade åsidosatt artikel 2.7 i grundförordningen.⁷¹ Konstaterandet att dumpningsmarginalen för Golden Step hade beaktats vid beräkningen av den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen ifrågasattes dock inte av klaganden.

95. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag följaktligen att dumpningsmarginalerna för export av skodon med överdelar av läder från Kina och Vietnam fastställdes på ett korrekt sätt i den omtvistade förordningen. Detta konstaterande gäller även förordningen om förlängning, eftersom det framgår av den förordningen att samma beräkningsmetod användes.⁷²

64 — Se skäl 134 i den preliminära förordningen.

65 — Se skäl 143 i den preliminära förordningen.

66 — Se skälen 70–72 i den omtvistade förordningen.

67 — Se skäl 146 i den omtvistade förordningen.

68 — Ibidem.

69 — T-407/06 och T-408/06, EU:T:2010:68.

70 — Punkt 103.

71 — Dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkt 34).

72 — Se skälen 126, 127 och 130 i denna förordning.

4. Fastställandet av skadan och orsakssambandet

96. Den hänskjutande domstolen har genom frågorna 4–6 i mål C-659/13 bett domstolen att slå fast huruvida den omtvistade förordningen ska ogiltigförklaras såsom stridande mot artiklarna 3–5 och 17 i grundförordningen, av det skälet att antalet samarbetande tillverkare inom gemenskapsindustrin inte var tillräckligt stort, att bevismaterialet i akten från undersökningen visar att den skada som åsamkats gemenskapsindustrin bedömdes på grundval av materiellt felaktiga uppgifter och att verkan av andra kända skadevällande faktorer inte separerades och urskiljdes på ett korrekt sätt i förhållande till verkan av den påstått dumpade importen.

97. I samband med fråga 4 har C & J Clark hävdade att unionsinstitutionerna inte kunde göra en korrekt bedömning av den skada som orsakats gemenskapsindustrin, eftersom endast tio gemenskapstillverkare togs med i urvalet och således stödde klagomålet, vilket utgör endast 4,2 procent av gemenskapens produktion, vilket är långt ifrån de 25 procent som krävs i artikel 5.4 i grundförordningen.

98. Jag delar inte C & J Clarks ståndpunkt.

99. I artikel 5.1 och 5.4 i grundförordningen föreskrivs att en undersökning för att fastställa förekomst, grad och verkan av påstådd dumpning ska inledas när ett klagomål inges av gemenskapsindustrin eller för dess räkning. Så är fallet om klagomålet stöds av gemenskapsproducenter som, i fråga om den likadana produkten, tillsammans svarar för mer än 50 procent av den totala produktionen av den likadana produkten för den del av gemenskapsindustrin som antingen uttrycker stöd för eller motsätter sig klagomålet. Undersökningen ska dock inte inledas om de gemenskapsproducenter som uttryckligen stöder klagomålet tillsammans svarar för mindre än 25 procent av gemenskapsindustrins sammanlagda produktion av den likadana produkten.

100. Eftersom antalet gemenskapstillverkare var stort, beslutade kommissionen först att samla in olika uppgifter om dessa tillverkare genom ett frågeformulär rörande talerätt. Genom detta frågeformulär skulle gemenskapstillverkarna bland annat uppge sin ståndpunkt beträffande det eventuella inledandet av en antidumpningsundersökning och huruvida de stödde, motsatte sig eller inte tog ställning till klagomålet.⁷³ Såsom tribunalen påpekade i domen *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet*⁷⁴, hade denna information begärts med artikel 5.4 i grundförordningen som rättslig grund. Dessutom fanns artiklarna 4 och 5 i grundförordningen med som bilaga till detta frågeformulär. I likhet med tribunalen anser jag att detta visar att gemenskapstillverkarna följaktligen var medvetna om att frågeformuläret syftade till att avgöra bland annat huruvida de stödde klagomålet eller ej och att de i det avseendet skulle tillhandahålla en rad bevis för dumpning, skada och orsakssamband mellan de två,⁷⁵ uppgifter som utgör klagomålet enligt artikel 5.2 i grundförordningen.

101. Den slutsats som kan dras av detta är enkel. Svaret på frågeformuläret rörande talerätt räckte för att visa att 814 gemenskapstillverkare, vilka stod för över 40 procent av gemenskapens tillverkning, stödde klagomålet, i enlighet med artikel 5.4 i nämnda förordning.⁷⁶ Det är först därefter, mot bakgrund av de uppgifter som dessa tillverkare lämnade, som kommissionen valde ut dem som bäst kunde representera gemenskapsindustrin för att bilda ett urval, i enlighet med artikel 17 i grundförordningen.⁷⁷

73 — Se punkt 43 och bilaga 2 i yttrandet från C & J Clark. Se, även, dom *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet* (T-401/06, EU:T:2010:67, punkterna 109 och 110). Det ska erinras om att domstolen upphävde den domen på grund av att kommissionen inte hade prövat ansökan om marknadsekonomisk status. Tribunalens konstateranden i dessa punkter ifrågasattes således inte.

74 — T-401/06, EU:T:2010:67.

75 — Punkt 111.

76 — Se skälen 155 och 158 i den omtvistade förordningen.

77 — Se skäl 65 i den preliminära förordningen och skäl 57 i den omtvistade förordningen. Se, även, punkt 44 i yttrandet från C & J Clark.

102. Vidare framgår det av fråga 5 i mål C-659/13 att den hänskjutande domstolen även anser det vara oklart huruvida den omtvistade förordningen är giltig på grund av att artikel 3.2 i grundförordningen och artikel 296 FEUF åsidosattes, eftersom bevismaterialet i akten från undersökningen visar att den skada som åsamkats gemenskapsindustrin bedömdes på grundval av materiellt felaktiga uppgifter.

103. C & J Clark har i det avseendet förklarat att kommissionen mottog informationsskrivelser vari de upplysningar som hade lämnats av vissa gemenskapstillverkare under antidumpningsundersökningen ifrågasattes. Unionsinstitutionerna ändrade ändå inte sina slutsatser avseende skadan på grundval av dessa skrivelser och i den omtvistade förordningen anges inte skälen till detta. De åsidosatte på så sätt artikel 3.2 i grundförordningen, enligt vilken fastställande av skada ska grundas på faktiska bevis och ska inbegripa en objektiv granskning.

104. I artikel 3.5 i grundförordningen anges att granskningen av den dumpade importens inverkan på den berörda gemenskapsindustrin ska innefatta en bedömning av alla relevanta ekonomiska faktorer och förhållanden som har betydelse för industrins tillstånd. Jag konstaterar dock att de skrivelser som C & J Clark har nämnt och som har ingetts som bilaga till dess yttrande i själva verket endast utgör anklagelser, som har publicerats i pressen, om bedrägeri och felaktigheter som skottillverkare i gemenskapen påstås ha gjort sig skyldiga till.⁷⁸ Vid antidumpningsundersökningen hade följaktligen unionsinstitutionerna fog för att inte beakta dessa skrivelser, vilka var irrelevanta och saknade bevisvärde, för att inrikta sig på de många andra relevanta och komplexa uppgifter som hade lämnats av de berörda ekonomiska aktörerna.

105. I mål C-659/13 vill slutligen den hänskjutande domstolen, genom fråga 6, få klarhet i huruvida den omtvistade förordningen är ogiltig såsom stridande mot artikel 3.7 i grundförordningen, på grund av att verkan av andra kända skadevållande faktorer inte separerades och urskiljdes på ett korrekt sätt i förhållande till verkan av den påstått dumpade importen, på ett sådant sätt att orsakssambandet mellan denna import och den skada som åsamkats gemenskapsindustrin inte fastställdes på ett korrekt sätt.

106. C & J Clark anser i synnerhet att unionsinstitutionerna inte i tillräcklig utsträckning undersökte gemenskapsindustrins bristande konkurrenskraft, inverkan av import från tredje land eller inverkan av att kvoterna för import från Kina upphörde att gälla.

107. Det följer av fast rättspraxis att fastställandet av huruvida gemenskapsindustrin vållats skada förutsätter en bedömning av komplicerade ekonomiska situationer. Domstolsprövningen av en sådan bedömning är begränsad till en kontroll av att reglerna för handläggning har följts, att de faktiska omständigheter som lagts till grund för bedömningen är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk. Detta gäller särskilt fastställandet av faktorer som medför skada för gemenskapsindustrin i en antidumpningsundersökning.⁷⁹

108. Unionsinstitutionerna har en skyldighet att vid fastställandet av skada undersöka om skadan verkligen beror på import som varit föremål för dumpning och bortse från varje skada som beror på andra faktorer, särskilt sådan skada som kan tillskrivas gemenskapstillverkarna själva.⁸⁰

109. Det ankommer på unionsinstitutionerna att undersöka om effekterna av dessa andra faktorer har varit av sådan art att de kunnat bryta orsakssambandet mellan den aktuella importen och den skada som vållats gemenskapsindustrin. De ska även se till att den skada som orsakats av dessa andra faktorer inte beaktas vid fastställandet av skadan i den mening som avses i artikel 3.7 i grundförordningen, och följaktligen att antidumpningstullen inte överskrider vad som är nödvändigt

78 — Se, även, dom *Brosmann Footwear (HK)* m.fl./rådet (T-401/06, EU:T:2010:67, punkt 167).

79 — Dom *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 34).

80 — *Ibidem* (punkt 35).

för att eliminera den skada som den dumpade importen orsakat. Om unionsinstitutionerna emellertid konstaterar att den dumpade importen, trots sådana faktorer, ger upphov till väsentlig skada enligt artikel 3.1 i grundförordningen, kan det slås fast att det föreligger ett orsakssamband mellan denna import och skadan för gemenskapsindustrin.⁸¹

110. Prövningen av huruvida andra faktorer som ska beaktas vid fastställandet av skadan är relevanta omfattas av en komplicerad ekonomisk bedömning inom ramen för vilken unionsinstitutionerna, såsom redan har nämnts, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. I förevarande fall framgår det klart av den omtvistade förordningen att unionsinstitutionerna undersökte huruvida den skada som vållats gemenskapstillverkarna följde av andra faktorer än den import som var föremål för antidumpningsåtgärder, bland annat gemenskapsindustrins bristande konkurrenskraft, inverkan av import från tredje land eller av att kvoterna för import från Kina upphörde att gälla.⁸²

111. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag följaktligen att unionsinstitutionerna inte begick något fel vid fastställandet av den skada som vållats gemenskapsindustrin och orsakssambandet mellan denna skada och den import som berörs av antidumpningsåtgärderna.

5. Inverkan av DSB-panelens rapporter och WTO:s regler beträffande den omtvistade förordningens lagenlighet

112. Inom ramen för fråga 1 i mål C-34/14 anser den hänskjutande domstolen det vara oklart huruvida den omtvistade förordningen är giltig i den mån den har grundats på artikel 9.5 i grundförordningen. Enligt den hänskjutande domstolen är denna bestämmelse oförenlig med artiklarna 6.10 och 9.2 i antidumpningsavtalet. Vidare är den omtvistade förordningen även ogiltig på grund av att dumpningsmarginalen för Golden Step inte beräknades i enlighet med artikel 2.2.2 iii i antidumpningsavtalet, enligt rapporten från panelen inom WTO:s tvistlösningsorgan (nedan kallad DSB) till vilken tvisten "EU-Skodon" hade hänskjutits.⁸³

113. Det framgår av domstolens fasta praxis att avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO) och de avtal som återfinns i bilagorna 1, 2 och 3 därtill (nedan gemensamt kallade WTO-avtalen), med hänsyn till deras beskaffenhet och systematik, i princip inte ingår bland de regler som domstolen ska beakta när den prövar lagenligheten av unionsinstitutionernas rättsakter.⁸⁴ Det är endast i det fall då unionen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för dessa avtal, eller det fall då den aktuella unionsrättsakten uttryckligen hänvisar till precisa bestämmelser i WTO-avtalen som det ankommer på unionsdomstolen att i förekommande fall pröva lagenligheten av en unionsrättsakt och akter som antagits för dess tillämpning i förhållande till nämnda avtal.⁸⁵

81 — Ibidem (punkterna 36 och 37).

82 — Se skälen 222–238 i den omtvistade förordningen och skälen 210–231 i den preliminära förordningen. I målet *Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet* (T-401/06, EU:T:2010:67) hade tribunalen tillfälle att i detalj pröva dessa frågor och den slog fast att talan inte kunde vinna bifall såvitt avsåg grunden om att det inte i tillräcklig utsträckning hade visats att det förelåg ett orsakssamband mellan den dumpade importen och den skada som vållats gemenskapsindustrin (punkterna 190–200). Trots att den domen upphävdes av domstolen, ifrågasattes inte tribunalens konstateranden av domstolen i målet om överklagande.

83 — Se panelens rapport med titeln "European Union – Anti-dumping measures on certain footwear from China" (handling WT/DS405/R från WTO).

84 — Dom kommissionen/*Rusal Armenal* (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

85 — Ibidem (punkterna 40 och 41 och där angiven rättspraxis).

114. Enligt den hänskjutande domstolen framgår det av skäl 3 och följande skäl i grundförordningen att bestämmelserna i nämnda förordning ändrades mot bakgrund av de multilaterala handelsförhandlingar som avslutades år 1994 och de nya avtalen om tillämpning av artikel VI i GATT som antidumpningsavtalet utgör en del av. Följaktligen borde innehållet i de nya avtalen ”i möjligaste mån tas in i [unions]lagstiftningen”⁸⁶. Unionslagstiftaren antog således grundförordningen för att uppfylla sina internationella förpliktelser och domstolen bör därför kontrollera den omtvistade förordningens lagenlighet med hänsyn till dessa förpliktelser.

115. Domstolen hade nyligen tillfälle att ta ställning till denna fråga. I domen kommissionen/Rusal Armenal⁸⁷ angav nämligen domstolen att ”den i vissa fall har medgett att WTO:s antidumpningssystem kunde utgöra ett undantag från den allmänna principen att unionsdomstolen inte ska kontrollera lagenligheten av rättsakter som antas av unionens institutioner utifrån deras förenlighet med reglerna i WTO-avtalen”⁸⁸. Dock påpekade domstolen att ”[f]ör att ett sådant undantag ska tillåtas i ett särskilt fall måste det dock vara styrkt att unionslagstiftaren har visat en vilja att i unionsrätten genomföra en särskild förpliktelse som unionen åtagit sig inom ramen för WTO-avtalen”⁸⁹. ”I det avseendet räcker det inte att det endast allmänt kan utläsas av skälen i en unionsrättsakt att den aktuella rättsakten ska antas med beaktande av unionens internationella förpliktelser. Det är tvärtom nödvändigt att det av den angripna särskilda bestämmelsen i unionsrätten kan fastställas att den avser att i unionsrätten genomföra en särskild förpliktelse som följer av WTO-avtalen”⁹⁰.

116. I artikel 9.5 i grundförordningen har det införts särskilda bestämmelser för import från länder utan marknadsekonomi, nämligen en individuell behandling för de exporterande tillverkare som berörs. Beviljandet av en sådan behandling kommer att medföra tillämpning av en särskild metod vid beräkningen av normalvärdet.

117. Domstolens konstateranden rörande artikel 2.7 i grundförordningen⁹¹ gäller även artikel 9.5 i nämnda förordning. Det framgår nämligen av kommissionens ovannämnda meddelande⁹² att individuell behandling, i likhet med marknadsekonomisk status, har till syfte att beakta den omständigheten att det har uppstått företag i medlemsstater i WTO som saknar marknadsekonomi, vilka handlar oberoende i förhållande till staten genom att, såväl rättsligt som faktiskt, fritt bestämma över sin exportförsäljning. Artikel 9.5 i grundförordningen ger således även uttryck för unionslagstiftarens vilja att på detta område anta en ordning som är specifik för unionens rättsordning.

118. Detta konstaterande påverkas inte av det förhållandet att det i skäl 5 i grundförordningen anges att reglerna i antidumpningsavtalet ”i möjligaste mån” bör tas in i unionslagstiftningen. Detta uttalande ska nämligen förstås på så sätt att även om unionslagstiftaren avsåg att beakta reglerna i antidumpningsavtalet i samband med antagandet av grundförordningen, har lagstiftaren emellertid inte visat någon vilja att införliva var och en av dessa regler i nämnda förordning.⁹³

86 — Se skäl 5 i grundförordningen. Min kursivering.

87 — C-21/14 P, EU:C:2015:494.

88 — Punkt 44 och där angiven rättspraxis.

89 — Punkt 45.

90 — Punkt 46.

91 — Punkterna 48–50.

92 — Se fotnot 56.

93 — Se dom kommissionen/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 52).

119. Vad beträffar vilken inverkan rapporten från DSB:s panel har på den omtvistade förordningens giltighet, ska det erinras om att, enligt artikel 1.1 i förordning (EG) nr 1515/2001⁹⁴, får rådet efter det att DSB har antagit en rapport, beroende på vad det anser vara lämpligt, upphäva eller ändra den ifrågasatta åtgärden eller vidta alla särskilda åtgärder som bedöms vara lämpliga i sammanhanget. Det ska konstateras att det inte vidtogs någon särskild åtgärd för att upphäva eller ändra den dumpningsmarginal som fastställdes för Golden Step. Eftersom unionen inte har avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för antidumpningsavtalet och eftersom grundförordningen, såsom har framgått ovan, inte uttryckligen hänvisar till vissa bestämmelser i detta avtal, kan lagenligheten av den omtvistade förordningen inte prövas mot bakgrund av nämnda avtal, såsom detta avtal senare har tolkats genom DSB:s rekommendationer.⁹⁵

120. Följaktligen kan domstolen inte pröva giltigheten av den omtvistade förordningen mot bakgrund av antidumpningsavtalet och den kan inte vara bunden av rapporten från DSB:s panel.

C – Följderna av domen Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet och domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet och av att den omtvistade förordningen är ogiltig

121. Fråga 7 i mål C-659/13 och fråga 2 a i mål C-34/14 föranleder domstolen att granska dels verkningarna av domen Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710) i förhållande till andra exporterande tillverkare och importörer, dels verkningarna av att den omtvistade förordningen är ogiltig.

1. Verkningarna av domen Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet och domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet

122. First-tier Tribunal (Tax Chamber) har genom fråga 7 bett domstolen att klargöra huruvida ogiltigförklaringen av den omtvistade förordningen i målet Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och i målet Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710) får till följd att de antidumpningstullar som betalats i enlighet med nämnda förordning inte var de som lagligen skulle betalas i den mening som avses i artikel 236.1 första stycket i tullkodexen.

123. I själva verket vill den hänskjutande domstolen genom denna fråga få klarhet i huruvida en sådan ogiltigförklaring har en allmängiltig verkan (*erga omnes*).

124. Det ska erinras om att domstolen i nämnda domar ogiltigförklarade den omtvistade förordningen ”såvitt avser klagandena” i dessa mål.

125. Vidare framgår det av domstolens praxis att den unionsdomstol som ska döma i ett mål inte kan döma utöver vad som har yrkats (*ultra petita*) och att ogiltigförklaringen inte kan vara mera omfattande än vad som yrkats av sökanden.⁹⁶ Domstolen har i detta avseende preciserat att om en mottagare av ett beslut beslutar att väcka talan om ogiltigförklaring, kan den unionsdomstol vid vilken talan anhängiggjorts endast ta ställning till de delar av beslutet som avser denna mottagare. De delar av beslutet som avser andra mottagare, delar mot vilka talan inte har väckts, omfattas inte av den tvist som unionsdomstolen ska avgöra.⁹⁷

94 — Rådets förordning (EG) nr 1515/2001 av den 23 juli 2001 om de åtgärder som gemenskapen får vidta till följd av rapporter som antagits av Världshandelsorganisationens tvistelösningsorgan när det gäller antidumpningsåtgärder eller antisubventionsåtgärder (EGT L 201, s. 10).

95 — Se, för ett liknande resonemang, dom Ikea Wholesale (C-351/04, EU:C:2007:547, punkterna 29–35).

96 — Se dom Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

97 — Ibidem (punkt 25 och där angiven rättspraxis).

126. Vidare har domstolen funnit att en dom om ogiltigförklaring från en unionsdomstol visserligen har en bindande verkan som gäller både domslutet och domskälen till stöd för domslutet, men denna verkan kan inte medföra att en rättsakt mot vilken talan inte har väckts och som skulle kunna anses vara olaglig på samma grund ska ogiltigförklaras.⁹⁸

127. Domstolens ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen i målet *Brosmann Footwear* (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och i målet *Zhejiang Aokang Shoes*/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), i den del som klagandena ålades en antidumpningstull genom förordningen, inverkar följaktligen inte på giltigheten av andra delar av denna förordning. Detta gäller särskilt den antidumpningstull som påförts import av vissa skodon med överdelar av läder som tillverkats av de andra exporterande tillverkarna, i synnerhet de som levererar till C & J Clark och Puma, eftersom dessa delar inte omfattades av föremålet för de tvister som unionsdomstolen skulle avgöra.⁹⁹

128. Ogiltigförklaringen av den omtvistade förordningen genom dessa domar fick således inte till följd att de antidumpningstullar som betalats i enlighet med nämnda förordning inte var de som lagligen skulle betalas i den mening som avses i artikel 236.1 första stycket i tullkodexen, för de importörer som köper av andra exporterande tillverkare än de som berörs av nämnda domar.

2. Följderna av att den omtvistade förordningen är ogiltig

129. *Finanzgericht München* har ställt fråga 2 a i mål C-34/14 för att få klarhet i vilka följderna blir om domstolen ogiltigförklarar den omtvistade förordningen.

130. Enligt fast rättspraxis ”ankommer det på de nationella myndigheterna att inom sitt rättssystem dra konsekvenserna av att en bestämmelse har förklarats vara ogiltig, vilket får till följd att de antidumpningstullar som har betalats enligt den aktuella förordningen inte var de som lagligen skulle betalas i den mening som avses i artikel 236.1 i tullkodexen. Tullmyndigheterna bör därför i princip återbetala dessa antidumpningstullar i enlighet med nämnda bestämmelse, om villkoren för återbetalning, däribland det villkor som anges i punkt 2 i nämnda artikel, är uppfyllda”¹⁰⁰.

131. Vad särskilt avser Puma ska det följaktligen noteras att efter det att domstolen har ogiltigförklarat en antidumpningsförordning, kan en ekonomisk aktör i princip inte längre kräva återbetalning av de antidumpningstullar som vederbörande har betalat i enlighet med denna förordning och avseende vilka den frist på tre år som föreskrivs i artikel 236.2 i tullkodexen har löpt ut. I denna bestämmelse uppställs nämligen en gräns på tre år för återbetalning av tullbelopp som inte var de som lagligen skulle betalas.

132. Följaktligen ska fråga 2 a i mål C-34/14 besvaras så, att Puma, som vid en nationell domstol har överklagat besluten att påföra denna antidumpningstullar med tillämpning av den omtvistade förordningen, vilken har förklarats ogiltig av domstolen, i princip har rätt att åberopa denna ogiltighet i målet vid den nationella domstolen som grund för återbetalning av dessa tullar i enlighet med artikel 236.1 i tullkodexen. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra huruvida villkoren för återbetalning, däribland det villkor som anges i punkt 2 i nämnda artikel, är uppfyllda.

98 — *Ibidem* (punkt 26 och där angiven rättspraxis).

99 — Se, för ett liknande resonemang, dom *Nachi Europe* (C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 27).

100 — Se dom *Trubowest Handel och Makarov*/rådet och kommissionen (C-419/08 P, EU:C:2010:147, punkt 25 och där angiven rättspraxis) och, även, dom *CIVAD* (C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 20).

D – Begreppet oförutsebara omständigheter eller force majeure, i den mening som avses i artikel 236 i tullkodexen

133. Den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 har genom fråga 2 b bett domstolen att avgöra huruvida artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen ska tolkas så, att ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen utgör en ”oförutsebar omständighet” som hindrade den berörda personen från att inge sin ansökan inom den föreskrivna fristen på tre år, vilket således ger denna person möjlighet till förlängning av denna tidsfrist.

134. I domen CIVAD¹⁰¹ slog domstolen fast att ”den omständigheten att en förordning är rättsstridig inte utgör något fall av force majeure i den mening som avses i denna bestämmelse, vilket skulle innebära att den treårsfrist då importören kan ansöka om återbetalning av importtullar som erlagts enligt förordningen kan förlängas”¹⁰².

135. Jag anser att denna rättspraxis är tillämplig på den situation som föreligger i mål C-34/14. Det ska nämligen erinras om att ”begreppet oförutsebar omständighet innehåller ett objektiva rekvisit som hänför sig till onormala omständigheter som ligger utanför den berördes kontroll, och ett subjektivt rekvisit avseende vederbörandes skyldighet att vidta lämpliga åtgärder för att skydda sig mot följderna av den onormala händelsen, utan att för den skull göra överdrivna uppoffringar”¹⁰³. Begreppet oförutsebar omständighet har i själva verket mycket gemensamt med begreppet force majeure.¹⁰⁴

136. Det resonemang som domstolen utvecklade i domen CIVAD¹⁰⁵ ska följaktligen tillämpas i mål C-34/14. Eftersom återbetalning av erlagda import- eller exporttullar utgör ett undantag från den normala import- och exportordningen, ska således de bestämmelser som föreskriver en sådan återbetalning tolkas restriktivt och begreppet ”oförutsebara omständigheter”, i den mening som avses i artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen, ska tolkas restriktivt.¹⁰⁶

137. Domstolen slog därefter fast att den omständigheten att en antidumpningsförordning är rättsstridig, vilken utgör det objektiva rekvisitet, inte kan anses utgöra en onormal omständighet.¹⁰⁷ Vad gäller det subjektiva rekvisitet, hade Puma kunnat ge in en ansökan om återbetalning redan i samband med den första betalningen av antidumpningstullarna enligt den omtvistade förordningen, bland annat i syfte att bestrida förordningens giltighet genom att framställa en invändning om rättsstridighet vid den nationella domstolen, vilken får, eller till och med ska, hänskjuta en tolkningsfråga till EU-domstolen.¹⁰⁸

138. Följaktligen anser jag att eftersom Puma hade möjlighet att bestrida giltigheten av nämnda förordning inom den tidsfrist på tre år som föreskrivs i artikel 236.2 första stycket i tullkodexen genom att inge en ansökan om återbetalning av de tullar som betalats enligt den omtvistade förordningen, kan den omständigheten att förordningen är ogiltig, om domstolen faktiskt skulle konstatera att så är fallet, inte utgöra en oförutsebar omständighet som hindrat Puma från att inge en ansökan inom fristen.¹⁰⁹

101 — C-533/10, EU:C:2012:347.

102 — Punkt 35.

103 — Se dom Bell & Ross/harmoniseringskontoret (C-426/10 P, EU:C:2011:612, punkt 48).

104 — Se beslut Faktor B. i W. Geşina/kommissionen (C-138/14 P, EU:C:2014:2256, punkt 20). Domstolen har i sin praxis aldrig gjort någon verklig åtskillnad mellan de båda begreppen, och den har till och med vägrat att undersöka huruvida det egentligen finns en sådan skillnad (se dom Bayer/kommissionen, C-195/91 P, EU:C:1994:412, punkt 33).

105 — C-533/10, EU:C:2012:347.

106 — Punkterna 24 och 25.

107 — Punkt 30.

108 — Punkterna 31–33.

109 — Punkt 34.

139. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen ska tolkas så, att den omständigheten att en förordning om införande av antidumpningstullar är ogiltig inte utgör en oförutsebar omständighet i den mening som avses i denna bestämmelse, vilket skulle innebära att den treårsfrist då importören kan ansöka om återbetalning av importtullar som erlagts enligt förordningen kan förlängas.

V – Förslag till avgörande

140. Mot bakgrund av ovanstående överväganden föreslår jag att domstolen ger First-tier Tribunal följande svar:

- 1) Rådets förordning (EG) nr 1472/2006 av den 5 oktober 2006 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam och om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import, och rådets genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009 av den 22 december 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Vietnam och Folkrepubliken Kina, utvidgad till att omfatta import av vissa skodon med överdelar av läder som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 384/96, är ogiltiga eftersom Europeiska kommissionen inte prövade de ansökningar om marknadsekonomisk status och individuell behandling som hade ingetts av de exporterande tillverkare från Kina och Vietnam som inte ingick i urvalet, i strid med kraven i artiklarna 2.7 b och 9.5 i rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.
- 2) Domstolens ogiltigförklaring av förordning nr 1472/2006 i målet Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och i målet Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), i den del som klagandena i dessa mål ålades en antidumpningstull genom förordningen, inverkar inte på giltigheten av andra delar av denna förordning. Detta gäller särskilt den antidumpningstull som påförts import av vissa skodon med överdelar av läder som tillverkats av de andra exporterande tillverkarna, eftersom dessa delar inte omfattades av föremålet för den tvist som unionsdomstolen skulle avgöra.

141. Jag föreslår att domstolen ger Finanzgericht München följande svar:

- 1) Förordning nr 1472/2006 och genomförandeförordning nr 1294/2009 är ogiltiga i den mån kommissionen inte prövade de ansökningar om marknadsekonomisk status och individuell behandling som hade ingetts av de exporterande tillverkare från Kina och Vietnam som inte ingick i urvalet, i strid med kraven i artiklarna 2.7 b och 9.5 i förordning nr 384/96.
- 2) En importör, såsom Puma SE, som vid en nationell domstol har överklagat besluten att påföra denna antidumpningstullar med tillämpning av förordning nr 1472/2006, vilken har förklarats ogiltig av domstolen, har i princip rätt att åberopa denna ogiltighet i målet vid den nationella domstolen som grund för återbetalning av dessa tullar i enlighet med artikel 236.1 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra huruvida villkoren för återbetalning, däribland det villkor som anges i punkt 2 i nämnda artikel, är uppfyllda.

- 3) Artikel 236.2 andra stycket i förordning nr 2913/92 ska tolkas så, att den omständigheten att en förordning om införande av antidumpningstullar är ogiltig inte utgör en oförutsebar omständighet i den mening som avses i denna bestämmelse, vilket skulle innebära att den treårsfrist då importören kan ansöka om återbetalning av importtullar som erlagts enligt förordningen kan förlängas.